

RUS TÜRK İŞADAMLARI BİRLİĞİ (RTİB) AYLIK EKONOMİ RAPORU

Rusya ekonomisindeki gelişmeler: Mart 2019

ÖNE ÇIKAN HUSUSLAR (ÖZET)

1.Aralık ayında %4,3 olarak gerçekleşen enflasyon oranı Ocak ayında %5, Şubat ayında ise %5,2'e yükselmiştir. Bu gelişmelerde esas olarak KDV artışının etkisi olmuştur. Bununla birlikte KDV etkisinin ileriki aylarda sınırlı kalacağı ve yıl sonuna doğru enflasyon oranının Merkez Bankası öngörülerine uygun olarak gerçekleşeceği anlaşılmaktadır.

2.Merkez Bankası Mart ayında yaptığı toplantısında politika faiz oranını yeniden %7,75 oranında sabit bırakmıştır.

3.Merkez Bankası tahminlerine göre 2019 büyüme oranı 2018'e göre bir miktar gerileyerek %1-1,5 aralığında gerçekleşecektir. Yılın ilk aylarında özellikle perakende satışlarda bir durgunluk görülmektedir. Bununla birlikte sanayi üretimi Ocak ayındaki yavaşlamaya rağmen Şubat ayında % 4,1 oranında artış göstermiştir. Benzer şekilde imalat sanayi üretiminde %4,6 oranında artış olmuştur. Diğer taraftan Şubat ayı ithalatı geçen yıla kıyasla %5,4 oranında gerilemiş durumdadır.

4.Genel olarak 2019'un ilk aylarında ekonomik aktivitelerde geçen yıla kıyasla gerileme yaşandığı anlaşılmaktadır.

5.Petrol fiyatlarının mevcut koşullar altında 60-70 dolar aralığında kalacağı, bununla birlikte jeopolitik gelişmeler ve petrol arzına ilişkin gelişmelerin bu fiyatlarda etkili olacağı anlaşılmaktadır.

6.Ocak ayında petrol gelirlerindeki ve KDV gelirlerindeki artış nedeniyle bütçede olumlu bir seyir gözlenmekle birlikte ekonomik durgunluğun yaratacağı vergi etkisinin ileriki aylarda daha net anlaşılacağı değerlendirilmektedir.

Rusya Ekonomisi Temel Göstergeler Tablosu

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GSMH (milyar dolar)	1.904	2.016	2.079	1.860	1.324	1.283	1.578	1.576
Büyüme oranı	4,3	3,4	1,3	0,7	-2,8	-0,2	1,5	2,3
İşsizlik Oranı	6,1	5,1	5,6	5,3	5,8	5,3	5,1	4,8
Federal Bütçe Dengesi, %GDP	0,8	-0,1	-0,5	-0,5	-2,4	-3,4	-1,4	2,7
Enflasyon Oranı	8,5	5,1	6,8	7,8	10,7	5,4	2,5	3,5
Rezerv Fonu, milyar dolar	25	62	87	88	59	31	17	0
Ulusal Refah Fonu, milyar dolar	87	88	88	78	72	71	66	68
İhracat, milyar dolar	515	528	523	497	393	279	352	443
İthalat, milyar dolar	318	336	343	308	281	191	237	249
Ticaret Dengesi, milyar dolar	196	192	180	189	112	88	115	194
Cari Açık, milyar dolar	97	71	34	56	69	23	35	114

Kaynak:Rusya Merkez Bankası, Rusya İstatistik Kurumu, İMF, Dünya Bankası

1-Dünya ekonomisi

Dünya ekonomik görünümü açısından son dönemlerde aşağı yönlü riskler devam etmektedir. Ayrıca jeopolitik risk faktörlerinde de artış görülmektedir. Uluslararası kuruluşlar tarafından 2018 ve 2019 yıllarındaki küresel büyüme tahmini %0,2 azaltılarak %3,7 olarak revize edilmiştir. Global büyümeyi sürükleyen bazı gelişmiş ekonomilerdeki trendin sınırlarına gelindiği ve küresel büyüme artışının önümüzdeki yıllarda yavaşlayacağı anlaşılmaktadır. Çin ekonomisinde, kredi büyümesindeki yavaşlama ve dış ticaret kısıtlamaları nedeniyle yavaşlama eğilimi görülmektedir.

ABD tarafından gündeme getirilen ve karşı tepki olarak ortaya çıkan ticaret kısıtlamaları dünya ticaret hacmini olumsuz etkileyecek faktörler arasında yer almaya devam etmektedir.

Para politikalarının normale dönmesi ve parasal genişlemenin sona ermesi nedeniyle özellikle gelişmekte olan ülkelerin dış borçlanma maliyeti yükseltmeye devam etmektedir. Buna ilaveten dünya genelindeki politika belirsizlikleri ve petrol fiyatlarında görülen oynamalar gelişmekte olan ülkeler için ilave güçlükler yaratmaktadır.

2-Piyasalar

Brent petrol fiyatı 2019'un ilk aylarında 2018 sonuna kıyasla bir miktar toparlanma göstermiştir. Önümüzdeki dönemde jeopolitik gelişmeler, İran ve Venezüella'daki durum,

ayrıca OPEC ülkeleri ve Rusya'nın tavrı petrol fiyatlarında belirleyici olmaya devam edecektir.

Aylık ortalama petrol fiyatı \$

Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak-2019	Şubat
66	72	73	76	75	74	79	80	65	57	60	64

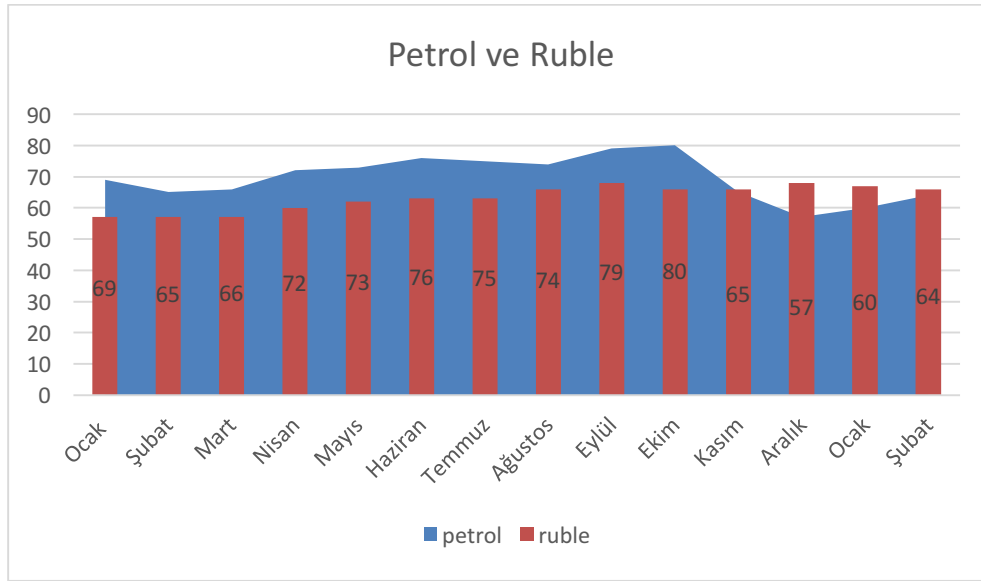
Petrol fiyatları konusunda 2019 yılına ilişkin olarak çeşitli kuruluşların yaptığı tahminlere bakıldığında ağırlıklı olarak 70 dolara yakın seviyeler görülmektedir.

Kuruluş	Brent fiyatı, dolar
Energy Information Administration	61
BofA Merrill Lynch	70
Barclays	72
Citi	60
Goldman Sachs	70
JPMorgan Chase	72
Raymond James	70
RBC Capital Markets	68
UBS	68

Dolar Ruble kuru son sekiz aydır ortalama olarak 66-67 seviyelerinde seyretmektedir. Diğer taraftan petrol fiyatı ve Dolar Ruble kuru arasındaki korelasyonun eskiye göre azaldığı gözlenmektedir.

Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak-2019	Şubat
57	60	62	63	63	66	68	66	66	68	67	66

Petrol ve Ruble ilişkisi

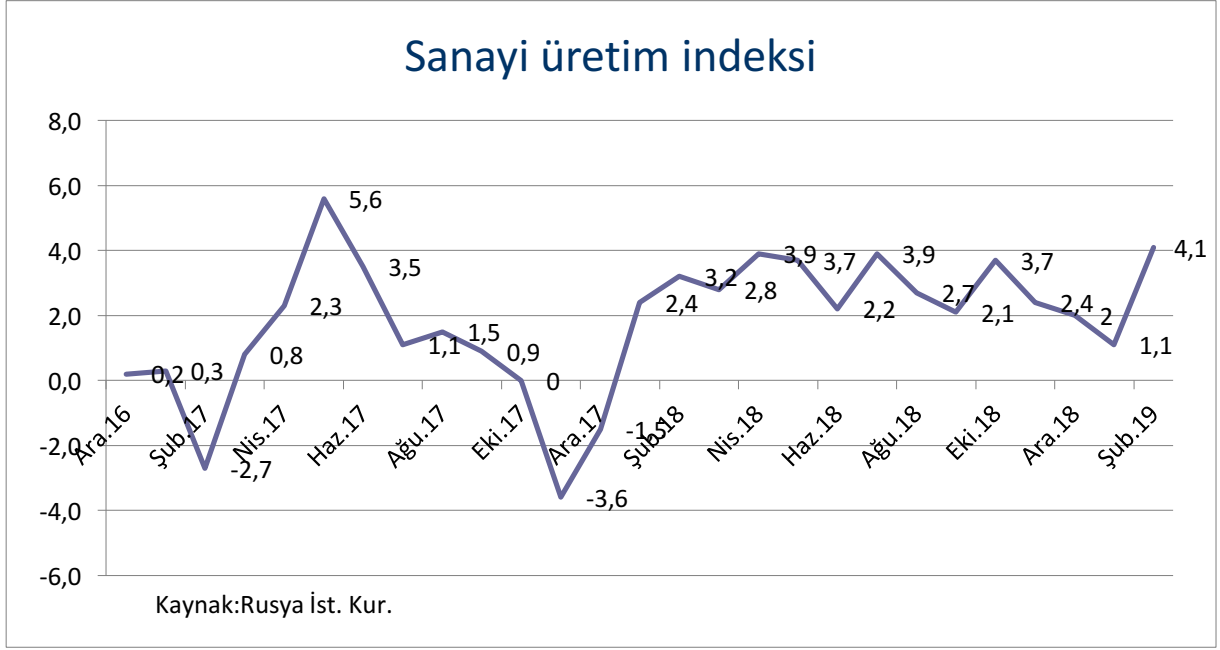
Moskova Borsasındaki gelişmelere bakıldığında, MOEX endeksinin 25 Mart itibarıyla Aralık sonuna kıyasla %5,4 oranında değer kazandığı görülmektedir.

	2018 sonu	25 Mart 2019	% Değişme
Ruble Dolar Kuru	69	64	-7,2
Politika Faiz Oranı	7,75	7,75	0,0
Enflasyon oranı	4,3	5,2	20,9
MOEX Endeksi	2369	2497	5,4
Brent petrol fiyatı, \$	53	67	26,4

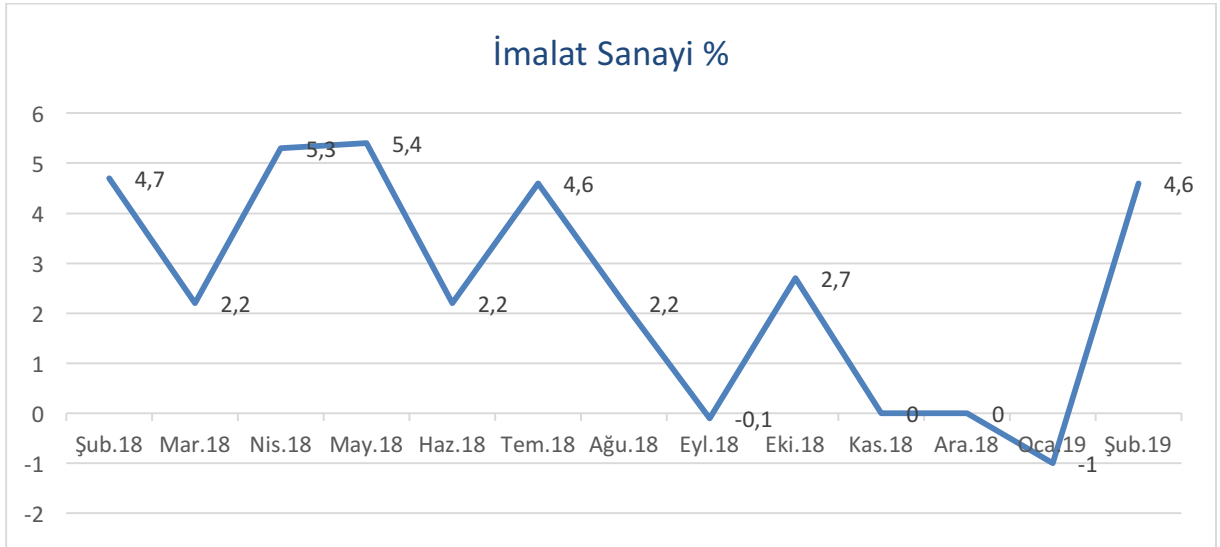
3-Rusya ekonomisi büyüme görünümü

Rusya ekonomisi 2018 yılında beklentilerin üzerine çıkarak %2,3 oranında büyüme göstermiştir. Beklentilerin üzerinde gerçekleşen büyüme oranına rağmen özellikle 2019 yılının ilk aylarında ekonomik aktivitelerde bir miktar gerileme görülmektedir. Gerek uluslararası kuruluşlar ve gerekse Rusya Merkez Bankası ve Ekonomik Kalkınma Bakanlığı gibi kurumlar 2019 yılı büyümesini %1-1,5 aralığında öngörmektedir.

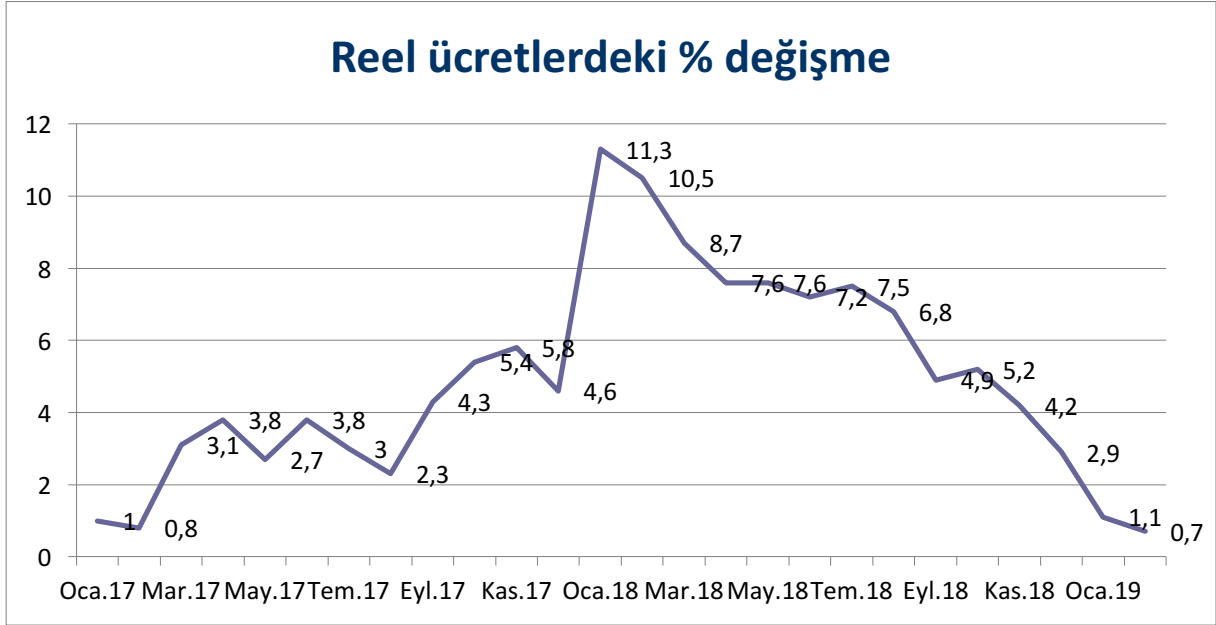
Öncü büyüme göstergelerinden sanayi üretim endeksindeki gelişmelere bakıldığında, Ocak ayında %1,1 oranındaki düşük artış oranından sonra Şubat ayında %4,1 oranında artış yaşandığı görülmektedir.

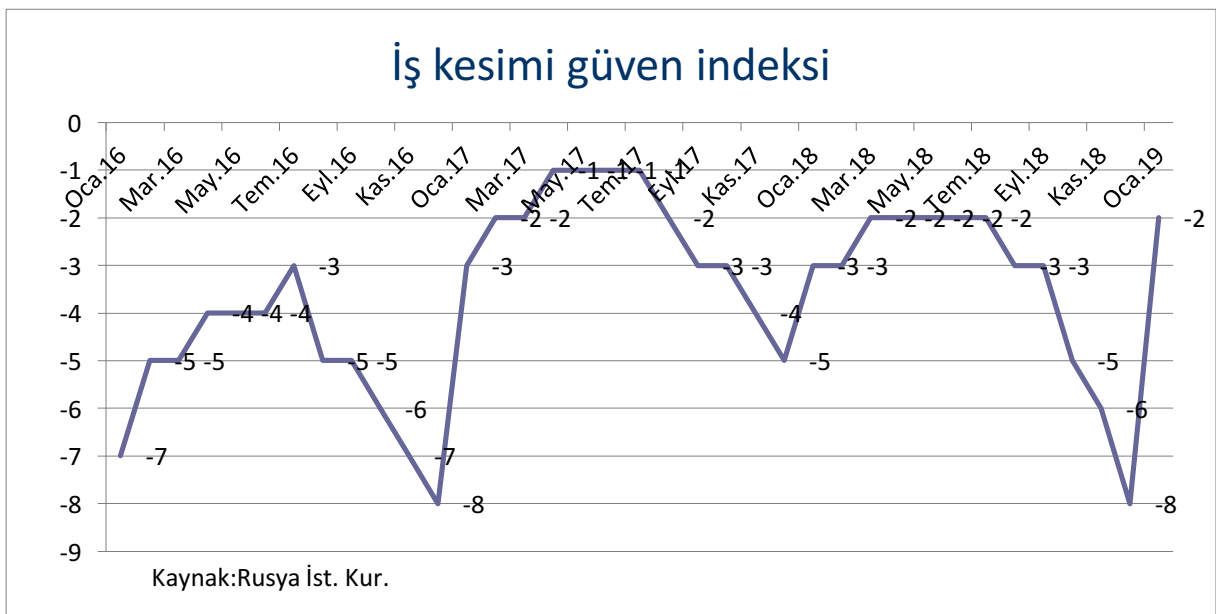
Şubat ayında sanayi üretimindeki söz konusu artışın özellikle imalat sanayinde gerçekleşen %4,6 oranındaki artıştan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

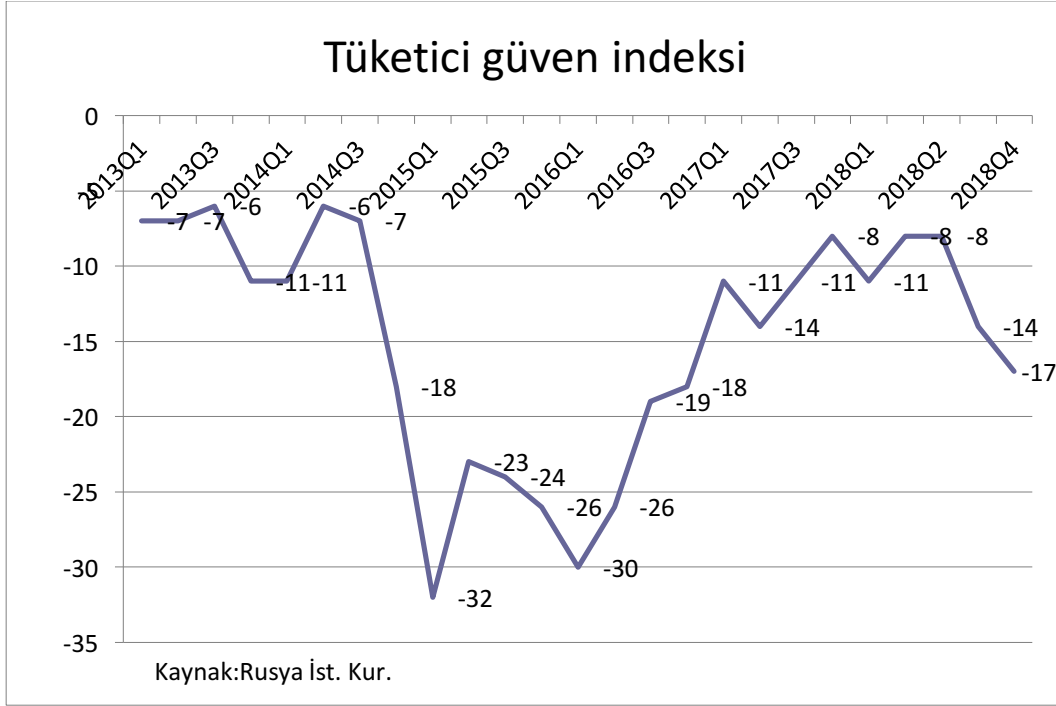
Tüketim harcamaları açısından önem taşıyan reel ücretlerde yavaşlama eğilimi olduğu görülmekte ve bunun 2019 ilk aylarındaki tüketimi sınırlayan bir özellik olduğu anlaşılmaktadır.

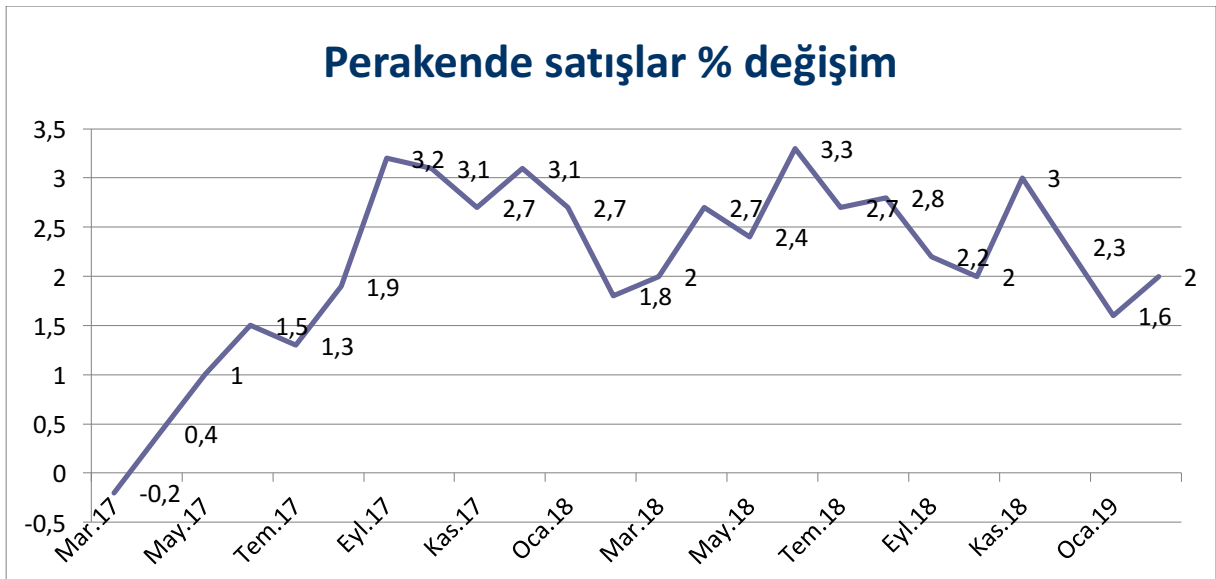
Diğer taraftan İş Kesimi Güven Endeksinin Kasım ve Aralık aylarında bir miktar bozulduğu, ancak Ocak ayında ise toparlandığı görülmektedir.

Tüketici güven endeksine bakıldığında 2018 yılının 3. ve 4. çeyreklerinde bir miktar bozulma olduğu görülmektedir.

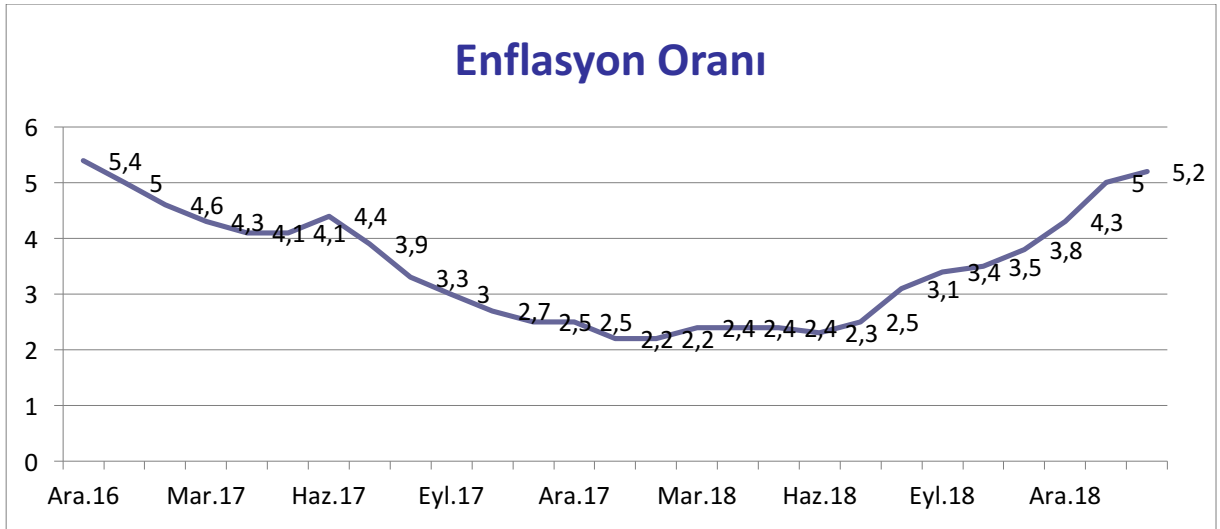

Perakende satışlardaki yıllık değişime bakıldığında Ocak ayında %1,6 oranında, Şubat ayında ise %2 oranında artış olduğu ve önceki aylara kıyasla bir miktar azalma olduğu görülmektedir.

4-Enflasyon

Enflasyon oranı Ocak ayında %5'e Şubat ayında ise %5,2'ye yükselmiştir. Rusya Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun Mart ayında yapılan toplantısında politika faiz oranı %7,75 oranında sabit bırakılmıştır. Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamada, hane halkı ve iş dünyası enflasyon beklentilerinin Şubat ve Mart aylarında bir miktar düştüğü, ancak halen önemli olduğu kaydedilmiştir. Ayrıca Katma Değer Vergisi artışının yarattığı fiyat değişikliklerinin önemli ölçüde gerçekleştiği ifade edilmiştir.

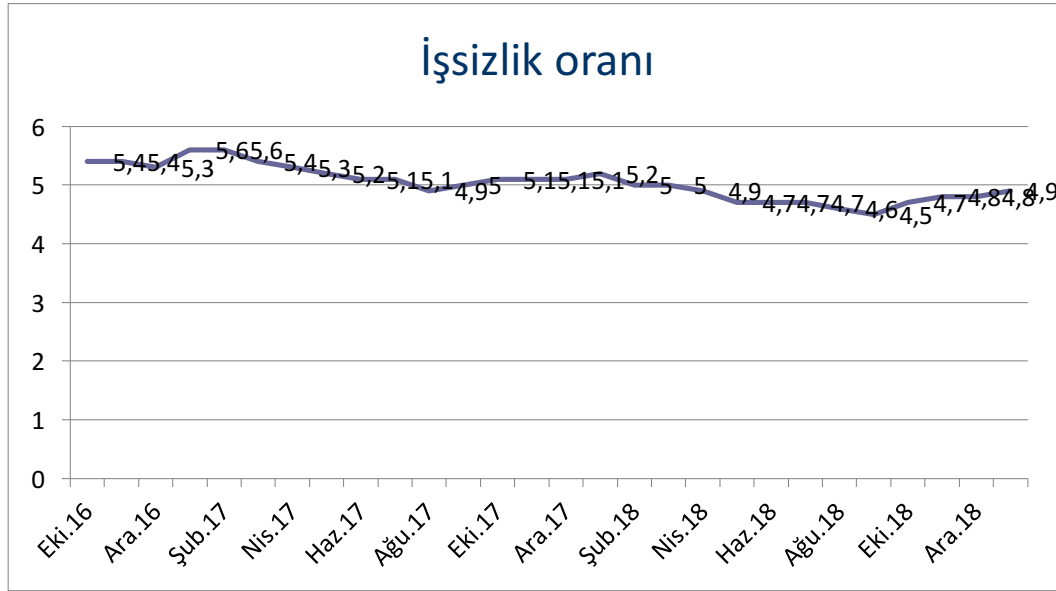

Politika Faiz Oranı

2014	25-Jul-14	31-Oct-14	11-Dec-15	16-Dec-14				
Faiz oranı	8,00%	9,50%	10,50%	17%				
2015	30-Jan-15	13-Mar-15	30-Apr-15	15-Jun-15	31-Jul-15	11-Sep-15	30-Oct-15	11-Dec-15
Faiz oranı	15,00%	14,00%	12,50%	11,50%	11,00%	11,00%	11,00%	11,00%
2016	29-Jan-16	18-Mar-16	29-Apr-16	10-Jun-16	29-Jul-16	16-Sep-16	28-Oct-16	
Faiz oranı	11,00%	11,00%	11,00%	10,50%	10,50%	10,00%	10,00%	
2017	03-Feb-17	24-Mar-17	28-Apr-17	16-Jun-17	28-Jul-17	15-Sep-17	27-Oct-17	15-Dec-17
Faiz oranı	10,00%	9,75%	9,25%	9,00%	9,00%	8,50%	8,25%	7,75%
2018	09-Feb-18	23-Mar-18	27-Apr-18	15-Jun-18	27-Jul-18	14-Sep-18	26-Oct-18	14-Dec-18
Faiz oranı	7,50%	7,25%	7,25%	7,25%	7,25%	7,50%	7,50%	7,75%
2019	08-Feb-19	Mart 2019						
Faiz oranı	7,75%	7,75%						

5-İşsizlik Oranı

İşsizlik oranı Ocak ayında %4,9 olarak gerçekleşmiş ve bir miktar yükselmiştir. Ocak ayı itibarıyla işsiz sayısı 31 bin kişi azalarak 3 milyon 667 bin olmuştur.

6-Dış ticaret ve ödemeler dengesi

2018 yılında Rusya tarafından yapılan ihracat artış eğilimini sürdürmüştür. 2017 yılında 352 milyar dolar olarak gerçekleşen ihracat 2018 yılında yaklaşık 443 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında 237 milyar olan ithalat ise 2018 yılında yaklaşık 250 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, Rusya Federal Gümrük Servisi rakamlarına göre, örneğin 2019 yılı Şubat ayında ithalat geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında %5,4 oranında azalarak 15,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu gelişme 2019 yılı ilk aylarındaki durgunluğu destekleyici bir gelişme olarak görülmektedir.

Ödemeler Dengesi (Milyar Dolar)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
İhracat	523	497	341	281	352	443
İthalat	343	308	193	191	237	249
Cari işlemler dengesi	33	58	69	24	35	114
Sermaye hesabı dengesi	-47	-174	-73	-27	-34	-114

Kaynak: Rusya Merkez Bankası

*Tahmin

7-Bütçe

Vergi toplanmasına ilişkin etkinlik ve ihtiyatlı harcama politikaları son yıllarda açık veren bütçe açısından pozitif sonuçlar ortaya çıkarmış ve 2018 yılında Federal bütçe fazlası %2,7 olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, petrol gelirleri ve KDV artışının yarattığı gelir artışı Ocak ayında bütçeyi destekleyici bir unsur olmuştur. Bununla birlikte KDV artışının etkisi yanı sıra ekonomik aktivitelerdeki gerilemenin yaratacağı toplam etkinin 2019 yılı ilk üç aylık verilerinin kesinleşmesi durumunda daha iyi analiz edilebileceği değerlendirilmektedir.

Federal Bütçe

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gelirler %GDP	19,7	20,3	16,4	15,6	16,4	18,7
Harcamalar %GDP	20,2	20,8	18,7	19,1	17,8	16
Denge	-0,5	-0,5	-2,3	-3,5	-1,4	7,7
Petrol gelirleri %GDP	10,0	10,6	7,1	5,6	6,6	9,5
Ural petrol fiyatı, \$	107,0	109,0	51,0	42	53	72